

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOST"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznosalcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....
Z Zedinjenje države za celo leto.....	\$2.00
za 6 mesecev.....	\$1.50
Z Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:	
za celo leto.....	\$2.50; za 3 mesece.....
za celo leto.....	\$1.50
Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleve-	
land, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.	

ce 104

POLOŽAJ DELAVSTVA V AMERIKI IN V EVROPI

Mussolini, ki je naredil iz Italije Utopijo, je pravkar razglasil, da bo zaposlil vse brezposelno italijansko delavstvo. Zaposlil ga bo po zgledu preprostega Hitlerjevega procesa — z gradnjo cest, mostov in državnih projektov, kar ni nič drugega kakor naša WPA in PWA.

Vse to se precej lepo sliši in človek je že pripravljen dati Mussoliniju kredit, dokler ne izve, da znaša povprečna plača takega italijanskega delavca — \$4.37 na teden.

To je uradna številka, ki jo je izdal italijanski vladni statistični butelin v novembra 1938 in ki krije plače za mesec avgust. V tem butelinu je rečeno, da je v 23,200 industrijskih napravah, kjer je bilo zaposlenih 1,502,755 delavcev (kar znaša 51 odstotkov vseh delavcev in 16 odstotkov vseh industrijskih naprav) znašala povprečna plača za 151 delovnih ur na mesec 239 lir ali \$4.37 na teden po tekoči vrednosti lire.

Povprečne plače delavstva v treh evropskih totalitarnih državah v primeri z našo demokratično Ameriko, v kateri vidijo nekateri vir vsega zla, so sledete: V Italiji \$4.37, v Nemčiji \$18.50 (kjer pa mora izročiti delavec skoro polovico svojega zasluga za razne državne dejavnosti), v Rusiji \$11, v Zedinjenih državah pa \$23.30 na teden.

Razne življenske in druge potreboščine pa varirajo v omenjenih štirih deželah sledete, kakor je izkazano na spodnjem tabelici:

Italija	Nemčija	Rusija	Zed. države
Goveje meso, funt	\$.28	\$1.00	\$ 1.14
Kava, funt	.78	1.25	12.00
Jajca, ducat	.21	.75	1.56
Surovo maslo, funt	.39	.65	1.82
Kruh, funt	4.7c	.06	15.5c
Gasolin, galona	.50	.60	.64
			18c

V slučaju kruha je treba pripomniti, da je italijanski kruh inferioren in skoraj neužiten. (Mussolini seveda ne je tistega.)

Nemški življenski standard se je prej že dokaj približal našemu standardu, toda v zadnjem času je zelo padel in Nemci so bili prisiljeni, nategniti pasove. Italijani pa niso nikoli imeli visokega življenskega standarda in ga imajo tem manj danes.

Povprečni Nemec na primer je imel zmerom svoje meso, surovo maslo, kavo in bicikelj ali vozno kolo, toda Italijani... No, o tem vedo najbolje sami. Kraljevska akademija Italije je pravkar izdala statistiko, ki jo je sestavil Guido Galeotti, katera statistika bo zlasti zanimala ameriške farmerje, ki se tudi upravičeno pritožujejo, da se jim ne godi dobro.

Galeotti je podrobno proučil razmere italijanskih kmetov ter dognal, da se 6.9 procenta le-teh preživlja z mesom zajev, ježev, žab, mačk in polžev.

Ako primerjamo torej razmere delavca in kmeta tukaj in v totalitarnih državah Evrope, vidimo, da sta ameriški kmet in delavec kljub vsem stiskam, ki ju tarejo, mnogo na boljšem od svojih tovarishev v Evropi.

NEMŠKI GOSPODARSKI NAČRTI V JUGOVZHODNI EVROPI

V l. 1937. je šlo 33 odstotkov celokupnega izvoza držav v jugovzhodni Evropi v Nemčijo. Te države pa so istega leta krile 42 odstotkov vseh svojih nakupov, ki so jih izvršile v inozemstvu, v Nemčiji.

V Nemčiji so mnenja, da nikakor ni potrebno, da bi Nemčija vodila kakršnokoli osvajalno politiko na jugovzhodu Evrope, ker ji popolnoma zadostuje, ako si te pokrajine podredi gospodarsko in jih naveže na se. V Berlinu si predstavljajo ureditev odnosov do držav jugovzhodne Evrope na ta način, da jim te države prostovoljno prepuste izkoriščanje zemeljskih zakladov in potreben delež na žetvi, na drugi strani pa, da vse kar rabi-

UREDNIKOVA POŠTA

Zahvala S. N. Čitalnice

Cleveland, O. — Slovenska Narodna Čitalnica v S. N. Domu na St. Clair Ave., se želi tem potom javno zahvaliti cenjenim urednikom ameriško-slovenskih časopisov in publikacij, kakor tudi njihovemu za redno pošiljanje njih listov v S. N. Čitalnico, brezplačno.

Posebna zahvala in priznanje gre sledetim dnevnikom: Enakopravnost — Ameriška Domovina — Prosleta in Glas Narodna; nadalje sledetim tehnikom: Nova Doba — Napredek, Glasilo KSKJ, Naprek, Proletarc, Jugoslovenski Obzor in Glas S. D. Z. Enaka zahvala gre tudi sledetim mesečno leposlovnim revijam, kot: Cankarjev Glasnik, Ave Maria, Mladinski list SNPJ, in Zarja SZZ.

Vsem navedenim časopisom in revijam se še enkrat iskreno zahvaljujemo za njihovo pozrtvalnost, katero izkazujete naši S. N. Čitalnici.

Upamo, da, kakor ste vršili svojo narodno dolžnost napram S. N. Čitalnici v preteklosti in jih bili lojalni, da jih boste ostali zvesti tudi v bodoče.

Z narodnim pozdravom,

Anthony Kess, tajnik

Iz Collinwooda

Cleveland, O. — Že precej časa se nisem oglasil v našem listu, kar pa ni bila moja zaniknost kriva, pač pa me je v tovarni, kjer delam, stroj prikel za desno roko, katero mi je malo pretisnil in sem moral biti doma skoraj dva tedna.

Med tem časom sem imel precej časa na razpolago, zato sem imel par prav lepih knjig iz Čitalnice S. D. Domu na Waterloo Rd. Vsak več, da v času kakor boste zanimale, tako pa bo. Odbor se že dobro pripravljajo, ampak čudežev pa nima naredit. Dolžnost je vsake, prvič, da se same udeležite, drugič pa, da možička ali prijatelje pripeljite s sabo.

Včet ka nos bo, bolj bo luštno. Našim bolnim članicam, ki ne morejo priti, želim najboljše, da se kmalu pozdravijo.

S sestrskim pozdravom

povedala, so si kupili mikrofon.

Prijatelji knjig in dobrega čtiva, obiščite to prireditve, ker pri tem boste imeli dobro zabavo, povrh pa pomagate dobrimi dobraževalni stvari.

Pri Jadranu je tudi precej nevih članov in vsi se z zanimanjem učijo lepo opereto, katera bo podana v mesecu aprilu. Vloga za solo, duete in druge, so tudi dobro razdeljene, kar pomeni, da bo nekaj prav zanimivega.

Tony Drenik

Waterloo Grove, 110

Na glavni seji Waterloo Grove, Woodman Circle, št. 110, so članice sklenile, da priredejo Card Party po februarški seji in to bo ta prihodnji petek večer v S. D. D. na Waterloo Rd., ob osmih.

Igrali boste lahko, kar se vam največ dopade in pri vsaki mizi bo "prize". Tudi za vse bo prekrbljeno, prigrizek in potem bomo pa še plesali.

Tony Krištoff bo "godu", da se bo vse vrtilo.

Članice, društvo je vaše, kakor se boste zanimale, tako pa bo. Odbor se že dobro pripravlja, ampak čudežev pa nima naredit. Dolžnost je vsake, prvič, da se same udeležite, drugič pa, da možička ali prijatelje pripeljite s sabo.

Včet ka nos bo, bolj bo luštno. Našim bolnim članicam, ki ne morejo priti, želim najboljše, da se kmalu pozdravijo.

S sestrskim pozdravom

Predsednica

Zima

Zima mrzla zima ti, starec vsak se te boji. Pognala si ga v kot za peč, kosti greje, je odveč.

Pri miru tu na stol sedi, premislja dneve, ki so bli. Ko leta b'la so še pomlad, povsod imeli so ga rad.

Ta mlađa tu se zdaj vrti, za starca tu prostora ni.

Ti nis' več tukaj, se odprav od tukaj proč, tak Metka prav.

Počas odide od peči, pobere palico, molči.

Le hitro skozi duri, star, po hrbitu padę mu lopar.

Nazaj pogleda, govori, poslušaj dobro, Metka ti, Ak' jaz bi bil še gospodar, ne bi po plečih pel lopar.

Poslušajte tud' drugi vi, Kako se meni zdaj godi, Ce hoč'te bit' pozim pri peči, če daš kot Metki, tvoj ni več.

Jas. Rotter.

Spomini na mladost

V neki vasi na Slovenskem je živel na dobrí kmetiji, zelo spôštaní kmet, ime mu pe bilo Tine. Vsega je bilo pri tej hiši zadost, ljude so v splošnem govorili, da tukaj imajo vse sami ptičjega mleka ne.

Bil je dobrí oče in tudi skrbni gospodar. V družini je bilo šestoro otrok, trije sin in tri hčere, vse so bili zelo pridni in tudi

ubogali so očeta in mater. Dekleta so se prva pomagala na dobre kmetije, zadnja sta šla od hiše mlajša, katera sta bila tudi spretna gospodara, starejši sin je pa postal doma.

Leta 1895 je vladala zelo huda zima po naših krajinah; bilo je toliko snega, da so ga morali s streh, porezavati, da se ne niso porušile. Ta zima je bila tudi usodepolna za to hišo. Umrla mu je dobro žena in mati.

Sedaj ni naš Tine več tako skrbel za domačijo, pričel je nagovarjati sina, da naj se oženi. Sin je videl, da ima oče prav, da brez gospodinje ne boda mogla dolgo dom ohraniti v redu.

Na očetu je bilo vsak dan več opaziti, da kdo žaluje za izgubo svoje ljubljene žene.

Enkrat je šel k temu, potem kam drugam k svojim otrokom, doma mož ni imel več obstanka. Dal je domačijo sinu, še kota si ni izgovoril.

Saj je imel polno zaupanje v svojo družino. Sinu Janezu so se pa začela dekleta ponujati, da naj to ali ono zasnubi. On kot črv in lep mladenič je pa tudi rad verjel. Misil je, da so vse tako poštene kot je bil sam in njegov oče. Poročil je lepo dekle iz sosedne fare, katera je postala kmalu po poroki cel vrag.

Hlapci in dekeli so bili zmerom novi pri hiši, noben ni hotel prenašati surovih besedi, in tudi hrana je bila slaba. Janez pa Metki sploh ni smel kaj zapovedovati.

Drugo zimo sploh niso imeli ne hlapcev ne dekeli, razen pastirja pri hiši. Oče je pa rad sedel

za pečjo v kotu, ni se mogel odvaditi stare navade, ko je imel še svojo živo ženo, sedaj je pa bilo drugače.

Nekega dne, ko je ta mlada kruh mesila, jo je pa zgrabil jeza, velela mu je, ako se ne poberiš od tukaj proč, jo bodes izkupil. Stari vstane, pobere palec, malo pogodrnja, pa naprej.

Imel je že odprtva vrata, le hitro naprej, ko se je malo obnovil, mu je pa padel lopar po hrbitu. Metka mu je rekla: "Sejam sem tukaj jaz gospodar in je zapotnila vrata za njim, on je pa šel v hlev k Janežu in tam sta eden drugemu tožila, kakšnega vraga sta si nakopala na glavo.

Bilo je prepozno. Edino zavoda sta imela v hlevu. Predno pa mi začnemo pokor delati, predno bo post, ste pa vabljeni na srušnjakovo večerje in suhe kratec in šunko na veselici Hiše Kralja Davida in Progresivnih Slovencev, 18. februarja, začetek ob 7. uri zvečer. Dobra godba in izvrstna postrežba za vse.

Odbor.

PAPEŽU SE VRAČA ZDRAVJE

VATIKANSKO MESTO, 8. februarja. — Poroča se, da se je papežu Piju, ki ga je v torek priklenila influenca na postelj, pričelo zdravje obračati na bolej.

Pittsburgh, Pa. — Anton Kerec se pri delu v Cliff Minatako pokvaril oči z žvepleno vodo, da je skoro oslepel. Nahaja se v pittsburški bolnišnici.

ŠKRAT

Tole berite dvakrat

Sedaj se bom pa skopal na vnetnike. No ja, saj se drugi ne bojim, kot Kuskhana, ki je imeti za vsako stvar

"DEMOCRA-CITY"

New York in z njim vse Amerika z veliko vnemo in vso smanjševanje naše civilizirane dobe pripravlja svetovno razstavo: nazorna slika, ki se bo odprla vsem prebivalcem zemlje dne 30. aprila, 1939. Odprli jo bo nekdanji ravnatelj velikega hotela "Waldorf-Astoria" Gower Whalen, ki pravi o njej, da bo to "največja in najdražja razstava vseh časov".

V resnicu so priprave ogromne in stroški tako velikanski, da bodo Whalenove besede kar resnične.

Prireditelji za prvo leto pričakujejo 60 milijonov obiskovalcev, samo iz Evrope 1 milijon. Pričakuje se pa tudi, da se jih bo vsaj kakih 100.000 poslužilo vizuma razstave samo zato, da bi se jim na ta način posrečilo veseliti se v Ameriko in izigrati tozadne prepovedi. Razstavni prostor je velik več kvadratnih kilometrov, stroški znašajo četrtni milijarde dolarjev.

Samo palaca za upravo razstave je stala 930.000 dolarjev, pravjo bodo leta 1941 spet podrti. Razstava bo imela za prehrano obiskovalcev 80 velikanskih restavracij, ki bodo lahko pogostile tudi vsaka nad 1000 ljudi, poleg tega bo še 18 restavracij posameznih narodnosti. Vse restavracije bodo nkrati mogle postreči 43.200 gostom. Lastniki okrepčevalnic in majhnih kuhinj po razstavi so že naročili 187 vagonov klobas. Na razstavu bo tudi 10 majhnih bolnišnic z rentgenskim laboratorijem, ki se bo dal prevažati sem in tja, da bodo zdravstveni posamezniki naročili, če si kdo od obiskovalcev v silni gneči zlomi kosti, ali izvije kak sklep.

Podzemeljska železnica je že zgradila 3 nove proge, ki bodo iz podzemlja bruhale na razstavni prostor vsak trenutek nove množice. Okrog več 100 novih avtobusov vozi na razstavu, na razstavi sami pa bo obravalo 100 velikih avtobusov, nalač zato zgrajenih, ki bodo imeli svoj vozni red.

Središče razstave je že skoro dograjeno. Kakor je našim bralecem morda že znano, ga tvori 210 m visok, strošanski stolp iz jekla, ki se bo v jeziku razstave imenoval "Trylon". Stolp je postavljen po velikansko kroglo, ki ima v premeru 70 m in se imenuje "Perisfera". Obiskovalci razstave bodo imeli popoln vtip, kakor da ta ogromna krogla plava nad nekim jezerom. Krogla — perisfera — stoji namreč na tankih podstavkih, ki so na zunanjih strani prevezeni z zrcali in jih poleg tega skrivajo še vodometi, ki brizajo vodo iz umetnega jezera. Ponoči bodo jezero in kroglo razsvetljali z lučjo različnih

"PROFESSOR NOODLE"

to pisanost še bolj povdarjale. Nekje v daljavi bo videti majhna skupina štirih: štiri svobode — svoboda tiska, svoboda vere, združevanja in govora. Ob koncu razgleda je majhno jezero, ki se ponoči spremeni v vulkansko jezero. Med razsvetljenimi vodometi bruha v ozračje snopi gorečega plina, ki jih sekajo močni curki vode, ki bruha v nekje od spodaj.

Ob pričetku razstave bo višek slovesnosti v zazidavanju "znamenj časa", ki bodo skrbno poslovana v močne pločevinaste zabele, ki je vzdiana v temelje razstave. En tak zabolj bo namenjen za človeštvo l. 2929, drugi pa za človeštvo po pettisoč letih lata 6939 — prej zabolj ne bo dovoljen odpreti, tudi če bi našli in če bodo naslednji rodovi mogli toliko krotiti radovednost, da bodo ubogali. Prvi zabolj bo obsegal zbirko najdražjih v najboljših parfumov in kosmetičnih sredstev, ki se jih civiliziranejši del današnjega človeštva poslužuje. Vsebinu drugega zabolja, ki se bo smel odpreti šele l. 6939, so določali arheologi in so vanj nabraли vse najglavnnejše predmete, ki bi moči čez pet tisoč let služiti za poznavanje današnjega življenja in današnje kulture.

V posebnem poslopu, kjer se bo obiskovalcu zdelo, da stoji pod zvezdnatim nebom, nekje v tropskih krajinah, bo mogel videti odhod stratosferskih ladij, na drugem mestu zopet najpopolnejše stroje, ki brez sleneče pomoči izdelejo nešteto predmetov za vsakdanjo raba.

"Democra-City" je razdeljeno na 14 okrajev, ki se cepijo na središča. Ta razdelitev bo obiskovalcu omogočala, da si bo mogel s čim manjšim napornom ogledati okraj, ki ga najbolj zanima. Vsak okraj bo imel svojo posebno barvo, po barvi se bodo ločili tudi poti in ceste od poslopij, da bo že po barvi moreč spoznati, kakšne naprave tam leže.

Ponoči bodo raznobartne luči

OLD PEOPLE find way to keep breath wholesome

Halitosis (bad breath) quickly yields to Listerine, safe antiseptic and deodorant

Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

AMERICA'S LEADER AT 4 for 10¢

PRÖBAK BLADES

THE 7 Kraft Cheese Spreads now in new-design Swankyswig glasses!

• Sparkling glasses strewn with bright stars...the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

likih knjižnic po svetu se bodo ženske povsod nosile oblike te svetovne razstave, moški bodo nosili kravate svetovne razstave in uporabljali vžigalice svetovne razstave; zavojni papir bo imel vzorce svetovne razstave, avtomobili bodo imeli motive svetovne razstave in na stotine drugih stvari bo milijone ljudi nezadržno privlačevalo v tok najdražje in največje svetovne razstave."

Seveda je bilo pri teh zaboljih treba zelo varčevati s prostorom, zato so opis današnjega življenja na svetu stisnili na 350 m dolg mikrofilm, na katerem je 10 milijonov besed, večinoma v angleščini. V zabolju je tudi več časopisov, nekaj 100 strani iz "Encyclopaedia Britannica", modni album, cenik velike trgovske tvrdke s slikami blaga, več znamenitih knjig, nekaj umetniških slik, poleg tega pa še 100 predmetov iz vsakdanjega življenja: rakete za tenis, krtača za zobe, doza za puder, pipa za tobak in drobnarija ki so jo dobili v žepih 40 ob zapisanju zaboljev slučajno obdržanih ljudi. Poleg tega je še nekaj električnih aparativ, nekaj bankovcev in drobiža. Če bodo arheologi l. 6939 ta zabolj res našli bodo o našem življenju gotovo več vedeli, kakor pa mi o življenju naših prednikov pred pettisoč leti.

Med "znamenja našega časa" so uvrstili tudi opis razstave in ostavki iz Whalenovega govorja, v katerem se takole izraža o

ECONOMICAL EFFICIENT

Use only one level teaspoonful to a cup of sifted flour for most recipes.

KC BAKING POWDER

Same price today as 48 years ago

25 ounces for 25¢

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Try the DANDRUFF TREATMENT that WORKS!

LISTERINE

THE PROVED TREATMENT FOR DANDRUFF

LISTERINE

The 7 Kraft Cheese Spreads

now in new-design Swankyswig glasses!

• Sparkling glasses strewn with bright stars...the new Swankyswigs. You'll want to collect a whole set. And while you're doing it, get acquainted with all seven of the delicious Kraft Cheese Spreads. They're marvelous for sandwiches, salads and appetizers.

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•

•</

